

De balans

De balans = een overzicht van bezittingen, schulden en eigen vermogen van een organisatie op één bepaald moment (op 1 dag).

De balans kan op 2 manieren worden opgesteld, namelijk:

1. in Scrontvorm (= bezittingen links en eigen vermogen en schulden rechts)
2. in Staffelvorm (= bezittingen boven gevolgd door eigen vermogen en vreemd vermogen)

Voorbeeld van de balans in scrontovorm

Debet (=bezittingen)	Balans van Calvijn NV 4 oktober 2004		Credit (=eig. verm. en schulden)
Vaste activa		Eigen vermogen	
Gebouwen en terreinen	€ 100.000,00	Aandelenvermogen	€ 100.000,00
Inventaris	€ 20.000,00	Winst (onverdeeld)	€ 2.000,00
Machines	€ 10.000,00		
		Lang Vreemd Vermogen	
Vlottende activa		Hypothecaire lening	€ 40.000,00
Voorraad goederen	€ 10.000,00	Onderhandse lening	€ 8.000,00
Debiteuren	€ 15.000,00		
		Kort Vreemd Vermogen	
Liquide middelen		Crediteuren	€ 7.000,00
Rabobank	€ 2.000,00	ABN AMRO bank(schuld)	€ 3.000,00
Kas	€ 2.000,00		
Giro	€ 1.000,00		
Totaal	€ 160.000,00	Totaal	€ 160.000,00

Indeling

Er is een vaste indeling van de balans, namelijk links de debetzijde met bezittingen onderverdeeld in vaste activa, vlottende activa, liquide middelen. Rechts staat als eerste het eigen vermogen gevolgd door lang vreemd vermogen en uiteindelijk kort vreemd vermogen. In het boek wordt dit nog niet genoemd, maar het is handiger om het vanaf het begin af aan goed te doen.

De debetzijde noemen we ook wel de activazijde, terwijl de creditzijde ook wel de passivazijde genoemd wordt.

Werkwijze:

Wanneer een financieel overzicht gemaakt wordt, zoals de balans, beginnen we altijd met een kopje. Hierin staat:

- de naam van het overzicht,
- de datum (of in geval van een begroting, staat van baten en lasten en dergelijke de periode) waar de gegevens bij horen en
- de naam van de organisatie waar het overzicht voor gemaakt is.

Je trekt onder deze gegevens een streep en hieronder schrijf je de posten. Deze zijn voor de activazijde, zoals eerder gezegd, onderverdeeld in: Vaste activa, vlottende activa en liquide middelen. Voor de passivazijde is dit het eigen vermogen, lang vreemd vermogen en kort vreemd vermogen. Je schrijft deze verdeling op en zet bij ieder de bijbehorende posten eronder. Deze bestaan uit de naam van de bezitting of schuld met daarachter de waarde van het bedrag. Wanneer alle posten van één zijde onder elkaar staan tel je deze op en schrijft deze op bij het totaal. Hieronder trek je een dubbele streep om aan te geven dat het overzicht hier ophoudt. Dit doe je voor links en rechts. Beide zijden moeten even groot zijn. Links staat immers waar het geld van rechts aan uitgegeven is. Wanneer je de post eigen vermogen niet in de informatie gekregen hebt kun je die bereken door het totaalbedrag van

de activazijde te nemen en hier het lange en korte vreemde vermogen van af te halen. In ons voorbeeld dus € 160.000,- - € 40.000,- - € 8.000,- - € 7.000,- - € 3.000,- = € 102.000,-.

De betekenis van de namen van de posten

De indeling aan de debetzijde loopt van bezittingen die over lange tijd in geld worden omgezet tot aan geld zelf.

Vaste activa

Vaste activa = bezittingen die gedurende langere tijd/ meerdere productieprocessen worden gebruikt. Voorbeelden zijn:

Gebouwen en terreinen = dit zijn het kantoorgebouw, magazijn en alle andere gebouwen en de terreinen die in het bezit zijn van de organisatie. In ons voorbeeld zijn ze bij elkaar € 100.000,- waard.

Inventaris = alle dingen bij elkaar die gebruikt zijn om de gebouwen in te richten. Denk hierbij aan bureau's, kasten, maar ook magazijnstellingen.

Machines = alles machines bij elkaar opgeteld. Denk hierbij aan machines met een grote waarde die niet bij inventaris worden opgeteld, omdat deze sterker in waarde kunnen dalen door gebruik.

Vlottende activa

Vlottende activa = Bezittingen die gedurende kortere tijd/ één enkel productieproces worden gebruikt. Deze worden snel in geld omgezet.

Voorraden = voorraden zijn alle grondstoffen, onderdelen of eindproducten die de organisatie in haar bezit heeft. De worden binnen korte tijd verkocht en dus in geld omgezet.

Debiteuren = Klanten die iets van je hebben gekocht, maar nog niet hebben betaald. Dit noemen we verkopen op rekening. De klant belooft dan meestal binnen 30 dagen te betalen. Door van deze regeling te maken ziet de klant af van een korting voor het contant betalen van de rekening.

Liquide middelen

Liquide middelen = Geld dat de organisatie ter beschikking heeft om rekeningen mee te betalen.

Kas = Geld dat contant bij de organisatie aanwezig is.

Rabobank = Het gaat hier om een tegoed bij de rabobank.

Giro = Tegoed op de betaalrekening van de organisatie bij de Postbank.

Ook aan de creditzijde loopt de indeling van geld dat permanent bij de organisatie in gebruik is tot geld dat slechts voor korte tijd geleend wordt.

Eigen vermogen

Eigen vermogen = Geld dat door de eigenaren permanent (voor zolang als de organisatie bestaat) aan de organisatie ter beschikking is gesteld.

Aandelenvermogen = Bij de grotere bedrijven worden vaak aandelen verkocht. Dit zijn stukjes van het eigendom van het bedrijf. Het aandelenvermogen is de optelsom van al deze stukjes.

Winst (onverdeelde) = Wanneer er meer opbrengsten (baten) zijn in een periode dan kosten (lasten) maakt de organisatie winst. De winst is dus het verschil tussen beide. Zolang dat nog niet aan de eigenaren gegeven is, wordt dit onder het eigen vermogen geschreven.

Lang vreemd vermogen

Lang vreemd vermogen = Geld dat door buitenstaander aan de organisatie voor langere tijd dan 1 jaar ter beschikking is gesteld.

Hypothecaire lening = Lening met een onroerend goed als onderpand. Een stuk grond of een gebouw kunnen worden verkocht als de rente of aflossing niet op tijd wordt betaald. Uit de

opbrengst wordt de gehele schuld betaald en de rente die in de toekomst nog betaald zou moeten worden.

Onderhandse lening = Lening bij familie, vrienden of kennissen.

Kort vreemd vermogen

Kort vreemd vermogen = Geld dat door buitenstaander aan de organisatie voor kortere tijd dan 1 jaar ter beschikking is gesteld.

Crediteuren = Leveranciers waar de organisatie producten heeft gekocht, waar nog aan betaald moet worden. Dit is het tegenovergestelde van debiteuren.

ABN AMRO bank (schuld) = Naast een tegoed op een betaalrekening, kan een organisatie ook een schuld hebben. De organisatie staat dan tijdelijk in het rood . Dit kan doordat er meer geld betaald is dan er op de rekening stond.